

AUSPICE JEHOVÂ
LIB. X.
DESCRIPTIONIS
Imperij Sveo-Gothici.

De
RELIGIONE
& Ecclesiasticâ
Administratione.

In Regiâ Fennorum Academiâ expositus,

P R A E S I D E

Praclarissimo & Consulessino V I R O,
DN. MICHAEL V VEXIONIO,
J. U. D. Ejusdem q; ut & Polit: & Hist: Pro-
fess. P, celeberrimo, Meccenate & Pra-
ceptore æternum colendo.

R E s p o n d e n t e

LAURENTIO A. FORLUNDIO Westm:

Ad Diem 5, Octob. Anno 1650.

A B O A E,

Imp: truncat & retus Wald/ Acad. Typ. 1650.

*Experientissimis, Spectatissimis &
Prudentissimis VIRIS,*

Magnifico Domino Rectori,
M. ERICO ACHRELIO,
Medicinae Professori P. celeberrimo Prae-
ceptor & Promotori æternum suspiciendo.

DN. THOMÆ THOMÆ, Ge-
neralis totius Fenniae Vectigalium
Minorum inspectori vigilantissimo

DN. CAROLO SIMONIS,
Regij Dicasterij Magni Ducatus Fenniae
Notario accuratissimo fautori honorando.

DN. ERICO JOHANNIS,
Curiæ Aboënsis Senatori attentissimo.
DN. ANDREÆ MICH: Paccalenio
Superioris Satacundiæ Legislatori
Solertissimo.

DN. ALBERTO HÄger/ Apologista
PETRI Tormöest; expeditissimo.

*DNis, Mecœnatis, fautoribus & be-
nefactoribus suis, hanc brevem Religie
nis Sueo-Goth: Descriptionem, i
servantie & honoris Ergò dedicat & offer-
Respondens.*

LIBER X.

D E

RELIGIONE & ECCLESIA- STICÀ ADMINISTRATIONE.

C A P U T I.

De Antiquissimâ Religione Suec: & Goth.

Religio, quæ princeps quidam hominis scopus; Hoc quoq; non immēritò opus claudat. *Es vel vera est vel falsa.* Verâ veri DEI cognitione & sincero cultu, primos borealium horum locorum inhabitatores imbutos fuisse, à Noacho ejusq; proximis posteris vivâ voce, & q: per manus traditâ, diligentissimus antiquitatis indagator, *D. Iohannes M.* constanter asserit. Quod etiam ante ipsum *D. Ericus Ubsalensis* in principio *Historia* innuit. Atq; ut ratione id non caret;

Cum Noachum Theologiam & Sacros ritus humas in genus edocentem, ut *Berosus* ait, primi ejus successores procul dubio imitati sint: ita ex modernis ad stipulatores non paucos, minimèq; leves invenerat. *Vide D. Ion: M. Synops:*

bisł: c. 4. Paulin. lib. I, c. 38. Baaz: in prolog. & lib. I, c. 2. At non ultra alterum seculum genuina ista pietas duravit.

C A P. II. De Primā Religionis mutatione & superstitione pagana.

Postea Sueo-gothos, uti & alias gentes horrenda idolomania involvit. Ubi non solum bonines gestis ac meritis insignes, in Deorum numerum retulerunt, verum etiam stellis, elementis, brutis animantibus, imo lucis & lapidibus divinos venerationis cultus exhibuerunt & sacrificarunt. (Quod Blotæ dicebatur; & Blotmanus sacrificulus: Hinc ethnica iurandi formula, adhuc sensibus Gothis male usitata; Gudz Blottingen. Et blotas/ deservare significat.) Tria prisco illi ævo principia fuere numina, quæ in deauratis statuis Ubsallæ adorarunt; Thor/ qui cœlo, fulmini (hinc adhuc Thordon/ tonitru dicitur) tempestatibus, & annonæ præesse creditus. A quo etiamnum dies Jovis, Vorðagh vocatur.. Odens, quem Othinum vocant, alij Wodanum, galeam & ense munitus, bella moderari putabatur.. à quo dies mercurij Odensagh nominatus. Et Frigga (unde colus veneris Friggeræc appellatur) muliebri specie, delicijs, connubio & proli-

proli conciliandis potens habebatur. Tho-
roni igitur pro frugum copiâ & annonâ; O-
thino pro victoriâ & laureis; Friggæ pro
auspicatis nuptijs &c felicitate liberorum fa-
cra faciebant. *Prout Ericus Ubsal: Ioh. M. Ol.*
M. Adam: Brem: Messen: alijq; fusè exponunt.
Idem & Bremensis & cæteri de famoso luco
Ubsaliæ tūm Sacro ubi homines & animan-
tia reliqua sacrificata suspendebantur; in
loco ubi nunc est Templum S. Trinitatis.
Templum verò paganum quām auro fulgens, quāq;
celebre fuerit vel vulgo constat. Nono quolibet
anno ex universâ ferè Europâ, & ipsâ graciâ, Ul-
saliæ cultus divini causâ olim commenârunt & vo-
trua in Sueciam transmiserunt: Maximè postquam
aurea Oibini statua Byzantium transmissa, cunctos
sui admiratione implevit: Diuq; inter reliquas De-
orum imagines asservata & non sine veneratione o-
stentata est. Ut fusiæ Suanius l. 3. comment: de
reb. gest: Dan: exponit. Fuerunt & alij mino-
rum gentium Dij; utpote penates, & lares
domuum atq; ædium; genij locorum &c.
quales alij quoq; populi agnovere; ut ex
Curtio lib: 3. patet. Plurimumq; nomina
vid: *Vitis aquilonia Vastovij: Epist: dedic.*

Fuerunt & Fennis olim sui Deasiri
ut Carelijs Kongothetus/ fecalis; **P**elionpedo/
hordet; **M**eracornos/ avenæ sationi favens;
Egres/ olera, pisa, rapas, linum, cannabimq;
protegere creditus est. **V**olo cum conjugi
Honne; tempestatibus præesse. **K**äfre qui
ad hæc tempora à multis superstitione coli-
tur, pecudes à bestijs protegere. **H**yse lupis &
ursis imperans. **N**yrefe ieiunorum, **H**istavas
tis leporum venationi favere. **T**avvasti co-
lebant, **Z**apis venationum Deum.: Achtes
piscationum, **L**ieeffi lucorum; **Z**urisas/ bel-
lorum & victoriae. **C**rattes opum, **Z**onthus
larium, **K**achfis nocti præesse & lunam arro-
dere putabatur... - **Q**uae vani numina **S**igfridus
Aronus metricè descripsit. Cujus Carminis co-
piam benigne communicavit **G**enerosus Dn.
JOANNES KURP/ R. Sen. & Praes Aboliti Par-
lamenti &c. Sed hic inferre brevitas vetat.

Fennietiam olim juxta Asiaticam re-
ligionem, ut habet Sturleson: Dijs suis inter
quos Thor eminuit, quotannis stata Sacra
celebrarunt, ingentibus convivijs; ubi schy-
phis ethnico ritu benedixerunt, boves & e-
quos imolârunt, sang vine sedilia inunxerūt:

Autumno, ut tolerabilem hyemem experirentur; mediâ brumâ atq; estate, tûm pro felici annonâ tûm pro pace obtulerunt. Ingentes quoq; lapi des, deusas ac proceras arbôres pro Diis coluerunt. Item excelsam statuam manus dupla et amictusq; excavatam scapho iussistenter: Et malleum manu tenente: Cui indies cibum ingesserunt. Hanc ad cultum rusticî in apricum portârunt; auro & argento ornatam in medio collocârunt. Eiç; flexis poplitib; & corporis inclinatione veneratione exhibuerunt. Ofraudes Diaboli hominâg; pulchritudinem!

Hujusmodi etiam statuas in deserto sub ingentibus saxis reposuerunt; & juxta thecam incantatoriam, ex quâ aperta ingentes muscae coeruleæ, (*velut in Sacris Baalzebub Muscarum DEus, ipse Diabolus audit*) egrediebantur, ut habeat *Chron: Norv.* Quas incantantes quotidiè ad expediunda negocia hominibus aut pecudibus, à quibus lacefitti, nocere; ventos excitare, rupes experimenti causa disjicere &c. Tales thecas singulæ familiæ habuerant; & in hereditate acceperunt. Hisq; artibus teneram etiam ætatem informarunt. Ita edocti quæ peregrè agerentur, huc

mi per horulam exanimis similes prostrati, livore ac nigrore faciem occupante, resurgentes denunciarunt. Nodis traxis ventos vendiderunt. Hominum frontem in cervicem retore ferunt. Saxa natare fecerunt. Quæ & familia, ab Ethniciis sine commercio Satanæ expediti nequeunt. Sed de iis suis perstitionibus hic satis.

CAP. III. *De Secundâ Religionis mutatione, & Christianæ introductione.*

Nono demum à nat: Chr: seculo, quantum ex historijs nostris colligere licet, pagana illa superstitio in Sueciâ nutare incepit: Cum R. Bero sive Biörno 4. è sibi confederato Carolo M. Imp. Rom. ejusq; filio successore Ludovico concionatores Verbi Cœlestis ex Germaniâ impetravit. Primo *Heribertum* seu *Herbertum*, (al: *Rembertum*) qui templum Lin copense fundasse scribitur: Deinde & *Ansgarium*. Vocavit quoq; R. Stenillus sive *Ericus* 8. verbi divini praecones *Adalvardum* & *Stephanum*; sed exiguo successu: Cum pertinax populus idola mox destrui ægerrime ferret, ideoq; seditionem moveret. Miraculum *Adamus Bremens*: & ex illo aliij, commemorant; cuius occasione harum gentium conversio haud parum promota: Nimirum ut sacrificulus paganus, cæcitate percussus,

nee

nec quicquam adjuvantibus idolis, utcunq;
invocatis; virginem in somnio viderit, quæ
visum promitteret, dummodo in suum filium
crederet. Ille mox conditione acceptâ &
impletâ, quid sibi contigerit referens, multos
secum ad Christianam religionem convertit.
Filius igitur tandem Stenclil R. Olaus Skelle
Konung per S. Sigfridum ex Angliâ acerlitum
decimo à nativ: Chr: seculo, felicius rem ag-
gressus est. Ideoq; & hic vulgo primus Rex
Christianus numeratur. Atq; ab hujus tem-
poribus Sueci Gothiq; Christiano nomini
constanter adhaeserunt, illudq; ad vicinos
propagârunt. Extiterunt & non pauci alij
ad Sueones Gothosq; Apostoli, præter enu-
meratos, utpote Unus sive Unno ad Bircenses,
Simon ad Sigtunenses; Æschillus & David &c: ex
Angliâ. Item nuncij & nundinatores indul-
gentiarum Pontificiarum.: Nicolius Cardi-
nalis Anglus Eugen: 3.ii: Guilhelmus Cardinalis
& Episcop: Sabinensis Gregor: 9.ni An. Chr. 1240.
Legatus: Guido Cardinalis Urban: 4.ti An. Chr.
1260. Antonius Mast A. Ch. 1439. Martinus I. U.
D. An.Ch. 1462. Bartholomeus de Camerino, ins-
nocent, 8.vi Leg. tempore D. Stenonis Strore se-

*mioris: Iohannes Angelus Arcimboldus An. Chr.
1516. &c. De quib⁹ & alijs vid. D. Messenij Chron:
Episcop.*

*Monasteria etiam olim in Sueciā ac Go:
tthiā non pauca fuerunt; quæ Västovius hoc ordi-
ne recenset. Abogiae Virgin: Cœnob. An. Chr. 1370.
fundatum à Joān: Episcop: Aboëns. Alvastræ Fratr: Ord:
Cist: dictum S. Mariæ de Alvastra, à Suerchero R. erectum an:
Ch: 1150. Arbogiae; 1. Frat: Ord. S. Francisci à R. Magno Læ:
dulåås fund. 2. frat: ord. Prædicatorum. Arosiæ frat. ord.
Præd: Åskaby fr: ord: S. Francisci. Calmariae frat. ord. Præd,
ab Erico II. fund. Corsense in Alandia Virg. à Berone Balk
Episc. fundat. Crokeek super Raalmärd den frat. ord. min. S.
Francisc. Cronabek fratr. Hospitalis San. Joannis.*

*Cumblaboda in sylvâ Tivveden fr: Eremi-
tarum S. Antonii. Eckholm in insula Iacus Meleri Fratr. Es-
tecopiæ fratr. ord. min. S. Franc. Åschilstunæ fratr. Hospita-
lis S. Joannis. Gevaliæ fratr. Gripsholm Carthusianorum à
Stenone Sture fund. An. Chr. 1491. Gudheem Virg. à S. Gus-
då Reginæ erectum an: Chr. 1054. Gudvalda frat. ord. Cist.
Husaby frat. ord. cisterc. Junecopiæ fratr: ord. S. Francisc:
Julita dictum S. Saba frat: ord. cister, à R. Carolo inchoatum.
Kiöping frat: ord. Lincopiæ fratr, ord. min. S. Francisc. à R.
Magno Lædulåås fund. Ludosiæ frat. ord. S. Franc. Luro
in VVermelandiæ frat. Mons Mariæ Virg: à Magno Lædus
låås fundat. Munkatorp in Vesman: frat. s. Davide Abbas-
te celebre. Nåddendagl seu Vallisgratiæ prope Abo. 1.
Virg. ord. s. Brigitæ, 2. Fratr: ord. s. Brig. fund. à Magno
Ol. Episc: Aboëns. A. Ch. 1425. Nyycopiæ fr. ord S. Franc.
Nydaal fratr. ord. Cister. à Gislone Episcop: Lincop. fund. A.
Chr. 1151. à R. Suerchero locupletatum. Oerebro fr. Car-
melitanorum. Oeregrund frat. Raumæ frat: ord. Prædic.*

Reyas

Revalia 1, Virg, Ord, s, Brig, 2, fratr, ord, s, Brig, Risabergse
Virg, à R, Suerchero fund. Rooslagh in Upland; Fratr,
Scheningia 1, Fratr, ord, Præd, ab Erico II, fundat, à Magno
Ladulås locupletatum. 2, Virg, ord, s, Dominici a s, Ins
gride fund. Sigtunæ fratr, Ord, Præd, à Jarlero Archiepisc:
Ufsal, fund, A, Ch. 1234. Schogh Virg, ord, cist, in lacu
meleri. Scaræ 1, frat, ord, præd, 2, fr, ord, min, s, Francis.
Stockholmia 1, fratr, ord, præd, 1270, 2, Virg, s, Clatæ, à R,
Magno **L**adulås fund, A, Cbt, 1285, 3, fratr, ord, min, s,
Francis, ab eod, fund, 4, frat, Hospitalis s, joan, 5, confras
ternitas & capella s, Georgii. Stregnesæ fratr, ord, prædic.
Suartsjö fratr, Carthusianorum fudercopiacæ 1, fratr, ord, min,
s, Franc, 1, Domus s, spritis & confrat. Varnamo in Vers
melandiâ frat. Västenæ 1, Virg, ord, s, Brig, 2, frat, ord, s,
Brig, Värnhem frat, ord, cist: à Carolo R, fund: A, Ch, 1186,
à Canuto s, Erici fil, locupletatum. Ufsaliæ 1, fratr, ord, s,
Franc, 2, frat, ord, VVexio frat, min, ord, s, Franc. Vis
burgi 1, fratr, ord, s, Franc. 2, fratr, ord, prædic. Visby in
Gothlandiâ Lincep: Diecces. Frat. ord. Præd, V Vretæ Virg,
ord, cist: à R, Carolo fund. Memorabilis est Epistola Vadste
nium monialium, quâ pecuniam ex singulis capitibus sub
universo imperio Sueo-Gothico postularunt, sed brevitas
hic inferere prohibet.

C A P. IV. *De Tertiâ mutatione, & Evangelicâ Religione introducâ.*

Tertia demum & ultima Religionis
mutatio proximè superiori seculo conti
git auspicijs R. Gustavi I. mi cum discussis
tenebris eorum temporum clara Evangelij
lux emicuit. Contra quam fraudulentum
INTERIM, Anabaptistici furores, Pontis,

fieiorum machinationes, aut Calvinianorum tentamina, hactenus, per Dei gratiam, in patriâ nostrâ nec quicquam potuerunt. Quin non tantum juxta testamentum & Unionem Gustavi I., verum etiam Concilium Ubsalense A. 1593. Variaq; Regni Ordinum Decreta, & ipsam Regiminis formam, sinceram & incorruptam Evangelij Doctrinam ex fontibus prophetarum & Apostolorum deductam; Symbolisq; Apost. Nicæno & Athan. comprehensionem secundum invariataam Confessionem Augustanâ amplectimur ac profitemur. Qui secus fecerit, pro putido regni membro habetur. Atq; hic est unus concordiae & unionis, laudabilisq; Regiminis nodus arctissimus, Una & Vera Religio.

Nunc aliquâ de Episcopis tâm Romano-Catholicis quam Evangelicis.

C A P. V. *De Episcopis & Archi- Episcopis Ubsalensibus.*

Episcopi Suecic ac Gothic, sub primordio religionis Christianæ, alij non fues-
tunt quam Hamburgensis & Bremensis, qui hic etiam divini cultus curam gesserunt. Postea septem Episcopat, hæc regna diu agnoverunt:
qui

Qui tamen nunc plures sunt, ut mox patebit.
Inter quos tempore eminuit Ubsalenius. Ubi
primus Episcopus perhibetur fuisse, Suerinus,
qui in supplantanda idolomaniam multum
præstiterit.

2. *Niclaus*, sub pio Rege Ingone 4.to felicio-
ra tempora natus; cuius fata mox secutus est.

3. *Sueno*, internis discordijs obstante, Suero
cherum 2^m ad solium promovit, à quo viciso-
sum in religionis propagatione adjutus est.

4. *Henricus Anglus*, A. 1148. in Episc: Ubsa-
lensem consecratus, post biennium R. S.^{rum}
Ericum in Fenningiam comitatus est.

5. *Kpmirus* non minùs pius ac virtuosus
Episc: macerore ob necē S. Erici A. 1162. obiit.

6. *Stephanus*, primus Archiepiscopus Ubsalensis
salutatus; à Suecis electus, ab Adriano 4. approbas-
sus, Alexandro 3. confirmatus est. Vir pius & religi-
osus, post multos labores senio & morbo confectus, apud Als-
vastrenses, undē antea evocatus erat, sepultus An. 1185.

7. *Iohannes*, à Lucio 3. pallium accepit,
post triennium in curiā Episcopali Almcrstāck
ab Æsthijis trucidatus, Ubsaliæ tumulatus est.

8. *Petrus*, à Clem. 3. confirmatus; itidem
violentâ morte periit An. 1197.

9. *Olaus Gambatunga* ab innoc: 3. consecra-

**lus, tempore Suerchert 3. vixit, quem à eade
nepotum S. Erici debortatus. A. 1200. obiit, ubi
saliae quiescit.**

**10. Walerius ab eodem Papa constitutus
anno 1219. mortuus est. (moritur.**

11. Olav ab Honor: 3. praefectus An. 1234.

**12. Ierlerus, à Greg: 9. consecratus, ab Erico
Balbo multos canonicatus, præbendas, stipendia
& privilegia impetravit. Huius tempore ele-
tro Sueciæ matrimonio interdictum est.**

**13. Laurentius, ex Monacho Archiepisco-
pus factus, pius & Zelotes tempore Birgeri
Karlssonum præfuit. Apud fratres sui
ordinis Ecclæ sepultus est.**

**14. Falcho, nobilis genere ex Archidiaco-
no Archiepiscopus, multa præclara gessit; 8.
Canonicatus instituit: Sedem Archiepisc:
& templum à priori loco in eum ubi nunc sunt transtulit. An.
1277. vitâ excessit.**

**15. Jacobus Erlandi, à Nic: 3. pallio ornatus,
post multos labores An. 1281. mortuus est.**

**16. Iohannes Adolphi, vir doctissim⁹; qui li-
cet legitimè elect⁹, hanc tñ. dignitatē respuit.**

**17. Magnus Boëij pariter suffragijs elect⁹.
Cui post septennium mortuo**

**18. Iohannes Aboënsis Episcop: surrogatus.
At cum hi tres à Pontif: confirmati non sint, sedes Archiepis-
copalis per 14. an: vacasse vulgo scribitur. 19. Ni-**

19. *Nicolaus Alonis*, eruditione insignis, à Bonifac: s. pallio condecoratus: Tempore Birgeri R. præciare rem geslit. Anno 1305. inter vivos esse desit.
20. *Nicolaus Catilli*, antea Aros: Episcop: à Clem: s. confirmatus: dolore ex dissidijs Regis ejusq; fratrum extinctus an: 1313.
21. *Olaus sapiens*, à Iohan: 22. pallio donatus, etiam tempore exiliij R. Birg. officio graviter functus. anno 1330. vitâ defunctus est.
22. *Petrus Philippi*, cum aliquamdiu Archi-Episcopum benè egisset, sponte resignans inter Dominicanos Sigtunia concionatur; donec A. 1341. moritur ibiç; sepelitur..
23. *Hemmingus*, antea Præpositus Arosiensis, vir Patriæ amans & cordatus; Scaniam à Teutonis gravissimè pressam liberavit & 70. mill: libr: argenti puri pond colon. redemit. Decennio abhinc mortuus an. 1355.
24. *Petrus Scheningensis*, literalissimus à Lincopensi ad Ubsaleniem sedem translat⁹; à Clem: 6. confirmatus: sub R. Magno 3. multa perpessus, an: 1366. extremum diem clausit.
25. *Birgerius Greg*: admirandæ eruditioñis ab Urban: s. consecratus; S. Brigittam in San.

Eto-

- etorum numerum referri curavit; ejusq; Legenda conscripsit. Interq; vivos esse delit 1383
26. *Henricus*, ab Urb. 6. pallium accepit, tempore Margaretae & Erici Pomerani; cū prudentiā ac animi robur ostendisset, obiit 1408.
27. *Iohannes Gerechini* Dan⁹, ope Erici Pom: à Greg: 12. confirmatus: ob enormia scelera postmodum dejequus: In Islandiā à rusticis trucidatus est.
28. *Iohannes Haquini*, è Vastenensi coenobio ad Episcopale pedum vocat⁹; quod procurante eodem Erico Pom: à Mart: 5. accepit. Etsi naturā mansuetus: attra. cum nullis apud Regem monitis locum esse videret, Engelberto author fuerat ut arma corriperet. A. 1431. extinctus est.
29. *Olaus Laur: Trögdius*, Parisijs ad summum eruditionis culmen pervenit: ab Eugen: 4. legitimè consecratus R. Ericum infensissimum habuit. Qui eum exclusit. Arnoldum Norveg: substituens, & hoc mox exspirante Torlachum. Sed is aufugit & Olaus magno cum gudio restituitur. Mortuus anno 1438.
30. *Nicolaus Ragvaldi*, eruditione & prudentiā incomparabilis; quod in Synodo Basiliensi, jam tum Wexionensis Episcopus, edocuit:

Re-

Regum Sueo-Goth: præ alijs præminentia-
mqq; demonstravit. *Ubsalensibus Archiepisco-
pus alios Episcopos creandi potestatem primus conci-
liauit.* Obiit anno 1448.

31. *Ioannes Benedicti de Salestad* famil: *Dø-
xenstier;* ob virtutes & eruditionem eleæsus, à
Nicolao 5. confirmatus est. *Carolum 8. in
7:enniale exilium egit;* Ipse mox à R. Dan: Christis
erno I. quem imprudenter accersitum coronavit, in captivitas
tem detrusus. Sed uterq; virtute Catilli Episcop: Lincopensis
liberatus est. Obiit in Oelandia A. 1461.

32. *Iacobus Ulphonis*, item illustri loco natu,
invito R. Carolo pallium à Paulo 2. accepit.
Annis 40. laudabilitè præfuit. Tandemq;
in favorem consanguinei *Gstuavi Trolle* mu-
nus resignavit. Postea 8 annis privatus vi-
vens mortuus est A. 1522.

33. *Gustavus Trolle*, summo loco natus, nec
eruditione parum instructus: dissidiij cum
Stenone R. Gub. & conspiratione cum Christi-
er: Dano Patriam afflixit, sedq; ipsum perdidit.
Extra patriam mortuus, anno 1535.

34. *Johannes Magnus*, nob: stemmate, à Le-
one 10. ut & antecessor, confirmatus: Cum in
reformationis negocio R. Gustavo I. obstaret,
Archiepiscopatu excidit. Eruditio & pru-
den-

dentia ex ejus scriptis & historijs passim no-
tæ. Obiit in egestate Romæ A. 1544. Cui fra-
ter Olaus à Paulo 3. successor creatus: Sed à
nemine in Sueciâ pro Archiepiscopo agnitus
est. Atq; isti Episcopi & Archiepiscopi o-
mnes Pontificiæ Religioni addicti fuere.

35. *Primus Evangelicus Archiepiscopus M. Lau-
rentius Petri Neric:* ex Restore Scholæ Ubsalæ
plurimis Cleri suffragis & R. Gustavi consensu
electus est. Magno in propagatione Evans-
gelicæ religionis ei adjumento fuere Olaus P.
frater & Laurentius Andrea. Is *Biblia* in Sues-
ticum translatis, R. Ericum & Johannem Co-
ronavit. 40. annis præfuit. Mortuus anno
1573. ætatis suæ 74.

36. *Laurentius Petri Gothus,* tempore R.
Johannis 3. à Wexionensi & Aboënsi Episco-
pis Pontificio fermè ritu creatus est. Gliscente
Lithurgiâ collusionis suspicionibus non caruit. Mortuus
Ubsaliæ Anno 1579.

37. *M. Andreas Laur.* cum Gevaliensis Pa-
stor in Liturgiam pronior videretur, Regis
favore primum Episcopus Wexionensis, dein-
de & Ubsalensis Archiepiscopus est declaratus
sed morte præventus Anno 1591. obiit.

38. *M. Abrahamus Andrea Angermannus* antea
Scholæ

Sch: Holmens: rector, multa à R. Joh: ob resligionem passus. Vir magni & constantis animi: Sigismundum coronatus Archiepiscopus declaratur A. 1593. Non multo post indignationem P:pis Caroli incurres carceri macipatur & Gryphsholmij moritur A. 1607.

39. *M. Nicolaus Olof Both.* celebris S. Theologiae Professor; in Ubsalensi concilio cum laude praesidem egit. Electusq; est Archiepiscopus An. 1599. sed inaugurationem mors praeoccupavit.

40. *M. Olaus Martini,* 10. an: Nycop: Sch: Rector & 7. an: ibidem Pastor An. 1602. Archiepiscop: salutatus, 7:ennio post obiit.

41. *Doct: Petrus Kenicius,* primum Profess: Ubs: dein Episcop: Scaren sis; Tandem ab A. 1609. ad 1636. magna cum laude gravitate & moderatione libialensis Archiep: extitit.

42. *Doct: Laurentius Paulinus Goth:* Item olim Professor Ubsal: postea diu Episc: Stregnensis, & deniq; Archiepiscop: Ubsal: ab A. 1636. usq; ad 1647. graviter praefuit.

43. *Doct: Iohannes Canuti Lenaeus,* diutissime S.S.Theologiae Profess: Ubsal, & tandem emeritus. Kenicci gener & fidus Achates. Vir constans gravis ac cordatus. Qui adhuc hodiè Archiepiscopatu*m* præst, Utinam diu & feliciter! Amen.

CAP. VI. De Lincopensibus Episcopis

- PROXIMA Archiepiscopatui sedes Episcopalis, propter antiquitatem, est Linco-pensis.
1. *Frimus* hic Episcopum vulgo *Heribertum* faciunt, de quo supra dictum est.
 2. *Richardus*, regnante Erico 8. Lincopensem Episcopatum An. 850. accepit.
 3. *Giso*, vir pietate & eruditione com-mendatissimus ad Episcopatum pervenit A. 1115. De cuius gest. sup.
 4. *Colo*, à quo Rolsbroo in Ostrogothiâ ex-tructa. Episcopatum A. 1190. accepit. An: v. 1196. es-undem cum vitâ Hierosolymis reliquit.
 5. *Iohannes*, in vitâ virtutibus clarus; Mor-ti vicinus erga Ecclesiam testamento liberalissimus. A. 1211. Episcopus confirmatus est.
 6. *Carolus*, frater D. Birgeri Järl/ justitiâ celebris; contra Professionem in bellum tendens, à Moschovitis caesus est Anno 1220.
 7. *Benedictus*, præbendam D. Nicolai & Canon: parociam fundavit, præfuitq; an. 12.
 8. *Laurentius*, A. 1232. Episcopatum na-
S. Laur. Prab: erexit: Et apud R. Eric: II. Sche-ningiæ & Calmariae cœnobia procuravit.
 9. *Henricus*, Anno 1258. Episcopus factus;
- R. Val-

R. Waldemarum coronavit. Et post 24 Episcopatus annos ad S. Sepulchrum profectus in itinere vitam finivit. An. 1282.

10. *Colo*, A. 1284. surrogatus, (*cum trienium ius ignorata antecessori morte, sedes vacasset*) Transactionem inter Birgerū Jārl & Folchungos, suo juramento firmatam, quia Birgerus non servaret: ad S. Sepulchrum penitentiae gratiā abiit, ibiq; obiit.

11. *Benedictus*, D. Birgeri Jārl filius, ex P:pe Fennigiae Episcopus fieri voluit; fratribus ut concordes essent hereditaria bona obtulit. Quz, impos voti, Lincolensi Ecclesiae reliquit.

12. *Laurentius*, S. Sepulchro redux Episc: electus est. Sed brevi tempore supervixit.

13. *Carolus Bādt/ nob:* S Sigfridi & Erici præbendas constituit: Justitiæ & pacis amans. Mortuus A. 1338.

14. *Petrus Scheningensis*, antea Secretarius R. Magni 3. posteaq; Ubsal. Archiepiscopus, ut supra dictum.

15. *Nicolaus*, itidem R. Magno 3. antea à secretis, Episcopus factus; Regem in Norvegiam profugum comitatus. Bonaq; ejus à R. Alberto Coronæ adjecta. Behusij vitam finivit.

16. *Cotschalcus*, prius Romæ confessionarius, à Rego Alberto Episcopus constitutus; Ab alienata prædia recuperare conatus, à viro dubio *Matthia Gustav* trucidatur An. 1370.
17. *S. Nicolaus*, Schenningia natus ex Archidiacono Episcopus A. 1274. Vit pietati & justitia deditissimus. Haquinum Norv. R. & Albertum Suec: iustitiaz leges violantes anathemate strinxerunt. Cumq; Praesulem 17. ann. laudabiliter egisset, moritur 1391. Paulò post in concilio Basil: Divorum numero interitus.
18. *Canutus*, Dn. Stenonis Boëtij Eq: Aur: fil: A. 1293 infelix a auspicio Lincop: Episcop: est decaratus: Ob bona Ecclesiae oppignosata & ingens æ alienum officio motus. Obiit A. 1436.
19. *Benedictus Junctopensis*, ex cantore Præsul Lincop: cum prædecessoris heredib: contendens, post 4. enniū fatis concessit. A. 1440.
20. *Nicolaus Kenicius Coloniensis*, Christie etnum 1. Dan: R. in sylvâ Håslawedh repulit; Præmiū q; fortitudinis, arcem ac ditionem Stegburgenitem, ad terram inum vitæ An. 1458. renunciavit.
21. *M. Catillus D. Caroli Christier*: Eq. A & R Sen: fil: A. 1459. ad Episcopatum Lincop: pertenit: Bona ecclesiaz à Canuti consanguineis ablata prudenter restituit defenditq; Et consanguineum suum Joannem Bened. Archiep. Ubsal à captivitate Christier: I. ut supra notatum, fortiter liberavit. *Holmias* denum peste infectus obiit. An. 1465.

22. *Henricus de Wonga*, illustri loco oriundus; Vir pius, & templorum, cœnobiorū aliorūq; & diuiniorum publicorum fundatiōne clarus ac magnificus. Sed ad Danorū partes adversus Carolum 8. nimis inclinans, à subditis oppressus est. Anno 1500.

23. *Doct* Hemmingus Godd vir singularis eruditionis & Orator clarissim⁹. Eleius Lincop. Episc. ense quām pedo clarior; truente Christierno, confirmatione Papæ excidit. Post 12. annos iussu domini Christierni à Rofeo Matthia in Fennigā captus, nequiter decollatus est. Anno 1520.

24. *Iacobus Hipppoly Cirul Arborenis*, a Papae Episcopus confirmatus; Sed Sueciam non vidit.

25. *Dominicus Brappe* ex Præposito Episcopus creatus A. 1513. Gustavo I. in religionis negotio plurimū oblastratus, Episcopatu exiuitur. Quapropter ad concilium Trident: properans, in cœnobio Polon: Lenda exp̄ravit. Anno 1533.

26. *Iohannes Magni de Bielbo* pariter ex Præposito Episcopus factus A. 1529. iam tūm orthodoxæ religioni addictius; sed à fr: M. Thurone Lincop: Canon: ad Pontificiam retrahens, resignavit Episcopatum, reliquum ætatis privatus agens.

27. *M. Claudius Danus*, monachus Sches-

- ningensis, ord. domin: vivente antecessore
Vicarius est declaratus A. 1543. Quo munere
aliquandiu functus, Pastor Suderc. constitui-
tur. De cuius mirabili conversione vide Messen:
28. *M. Ericus Falck* a Scarenti ad Linco-
pensem Episcopatum est promotus.
29. *M. Martinus Olaj*, primum Pastor Ge-
vaensium; Dehinc Episcopus Lincop. An.
1575. Quo honore ob contemptum Lithur-
giae excidit. Postremò Nycop. Pastor con-
stitutus, ubi fatis concessit.
30. *M. Petrus Caroli Scheningensis*, Episcop,
Lincop. salutatus est. A. 1581. Obiit verò 1585.
31. *M. Petrus Bened. Oelandus*, Sch: Ubl. Re-
cor, postea ibidem Professor: & hinc Suder-
copiae Pastor: Deniq: Arosiensi, & Lincop.
successive Episcopus; Oerebrogia è vivis excessit. An. 1606.
32. *M. Jonas Nicolaij Kylander*, Wadstenensis
Pastor, ad Lincop. Episcopatum meritissimè
est vocatus A. 1609. Cui laudabilitè praefuit
utq: ad annum 1630. quo obiit.
33. *Doct: Iohannes Botvidi*, R. is Gustavi M.
Fuci fisi stes aulicus, Lincop: Epis: confirma-
tus est A. 1631. Vir pius, gravis, iuxta ac humanus, qui re-
bene gesti Regis funebri concione habitâ mox fata secessus.
34. *Iohas Petri Gymn: Lincop.* Lector, creato-
est

est Episc: A. 1637. Eruditione gravitate & zelo
pietatis vir conspicuus A. 1646. è vivis excessit.
35. M. Andreas Pkyh/ antea superinten-
dens Gotheburg: Inauguratus est Episcopus
Lincop. An. 1647. Et hodie eadem dignitate potitur; uti-
nam porrè quam felicissime!

C A P. VII. De Episcopis Scarenibus.

Tertia Episcopalis sedes est Scarensis, à
laudatissimo R. Olao Skottk: excitat. Cujus

1. Primum Episcopum ferunt Turgothum,
ab Unvanno Archiepisc. Bremensi ad petitio-
nem R. Olai consecratum.: Et Bremæ post-
modum mortuum, An: 1029.

2. Gotschalcus, Turgothi successor decla-
ratus à Libentio 2 Bremensi Archiep. 1030.

3. Asmundus, hic primus qui continuò Sca-
ris mansit; Unde commodioris habitationis ergo curiam
Mydelhedensem erexit: ubi & sepultus quiescit.

4. Stenfinderus, ob sumam modestiam pru-
dentiam, & in reb^o agendis constantia multū
celebratur. In cœnobio Varnhemensi sepultus.

5. Adalvardus junior, (senior enim Sigtun:
Episc: fuit) Hamburgo missus Episcopatum
obtinuit. Vir pius & animarum pastor fidelis.

6. Rodulvardus Anglus, successit, virtutum
studio prædecessore minor. Qui post sata Mys-
delhedeni sepulchre illatus.

7. *Richolphus*, itidem *Anglus*, nobil: gen:
Scarensem Episc: aliquandiu egit; Et Scaris
sepultus est.

8. *Hedvardus*, in Angliâ uxorem habuit, ad
quam post paucorum annorum administra-
tionem, Ecclesiæ Scarensis Thesauros abdu-
cens, turpiter profugit.

9. *Storbernus*, primus Scar:Episcopus nat:
Gothus. Hic antecessoris virtutibus su-
peravit & ecclesiæ bona multum adauxit.

10. *Odgrimmerus*, Ecclesiam Cathed: Sea-
rensem magnificentius ædificavit: In quâ
postea requiem nactus.

11. *Benedictus*, cogn: *Probus*, Ecclesiâ Scar:
campanis & vasis argenteis ditavit; Ac per
totam Diœcesin vias commodiores procuravit.

12. *Ierpulphus*, in villâ *Hvorff* natus, prim^o
ex consensu R:ni Sen: decimas iuis imperavit.

13. *Benedictus* Hyrne, ex Verengiâ oriund^o
virtutum choro conspicuus, indeq; omnium
suffragio Episcopus Scarensis declaratus.

14. *Bernhardus*, qui non Episcopus modò,
sed & Paterob summam in quosvis benigni-
tatem, dici meruit.

15. *Benedictus* cog: *juvenis*; Diœcesi, ad aulâ
magnifice instruendan, tributis gravis; obiit
in Uplandiâ, in Varnhem sepultus.

16. *Stenardus*, nobil: O-Gothus, Vir pietate & probitate suis commendatissimus.
17. *Laurentius*, pari virtutum splendore & eminuit, egitq; Episcopum Scar: annis 19.
18. *Valdemarus*, Vir eloquens & virtuosus, ann: 5. Ecclesiæ Scarense præfuit.
19. *Ragvaldus*, post annum obiit.
20. *Ulpho*, ex Abbe Varnhemensi Episcopus Scarensis factus; triennio nō præfuit. Scaris mortuus & humatus. (Scaris exspiravit.)
21. *Achatius*, ii. an: Episcopatum tenuit; Et
22. *S. Brynolphus D. Algotbi Stvre/ Eq:* & Legiferi Westg: filius: Qui postquam 18. an: Parujs diligentissime studuillet; Canonicū Scarensem & Decanum Lincop. egisset; tandem Episcopus Scarensis est salutatus. Quam spartam anni. 38. laudabiliter exornavit. Quinq; præbendas erexit: Historiam S. Eschilli & B. Helenæ Schödvicensis composuit. Obiit Anno 1317. Post 99, annos in concilio Constantiensi Sanctorum Catalogo insertus.
23. *Benedictus 4.* ex præposito Episcopus, Diœceseum applausu triennium præfuit.
24. *Ericus*, in Aclungensi parœciâ natus: Cujus breve regimen fuit; Excessit A. 1328.
25. *Petrus*, ob singularem prudentiam, ex Pastore Forsensi, Episcopus Scarensis creatus. Sed cum ex oculis vehementer laboraret, successorum sibi adiutorē elegit.

26. *Gunnarus*, vivo p^rædecessore elect^o, post ejusdē fata Episcopatu potitus est. Vir eloquēs, eruditus & industrius; Longiori vitâ dignus.
27. *Sigismundus* S^tate de Mossaboda/ nob: Kindia^e, An 1343. Scarensis Episcopus factus: Ecclesiam æternā cum laude rexit.
28. *Benechinus*, scurra & homo levissimus: Obiit in visitatione Diocesanā.
29. *Laurentius ex Vashogia* Bergensis, 3:en: p^ræfuit. Morti vicinus Ecclesiā testamento auxit.
30. *Nicolaus*, nobili loco natus, laudabili- ter p^refuit, & gravissimas persecutions ad horam usq; funes- ris fortiter sustinuit.
31. *Rodolphus*, Megapolitanus à R. Alberto Episcopus confirmatus: Divitias & ornamenta Ee- clei: Cathedralis scelestē substraxit, in Germaniam aufugiens.
32. *Thorstanus*, ab Erichsbārg/ qui etsi vitam egerit innocuam; Tamen belli cladibus ab ecclesiæ curā suspensus. Obiit An. 1396.
33. *Brynolphus*, Iuris utriusq; peritissimus: diu cum laude p^refuit.
34. *Sigismundus*, vivente antecessore, quem Joquelæ usura destituit, Episcop^o consecrat^o: Qui it idem juris scientiā multū valuit; unde & studiis regni negotiis adhibitus. Verum in ordinum comitiis & iustizie osoribus veneno nefariè extinctus est.
35. *Sueno, cogn: Magnus*, ex Decanatu ad Episco-

- Episcopatum electus, templum Scarense ordinatus reddidit. Sed ab invidis officio motus, in Otagham (solum natale) secessit, ibi vitam finit.
36. *Benedictus V.* nobili genere ortus, magnas in officio Episcopali persecutioes non sine bonorum jacturâ passus. Imò Episcopatus exutus, iterumq; restitutus. Sed paulò post mortuus.
37. *D. Bero*, Friderici 3. Imp: R. diu mathematicus; Consistorij suffragio Episcopus electus, sed nunquam inaugurus.
38. *Iohannes Marquardi*, Berone repulso, Episcopus est declaratus; Qui Ecclesiae bona, non sine odio quorundam, recuperavit, Regi fidus extitit, Et inde morti succubuit.
39. *Brynolphus*, qui lapideam Husbyensem ædificari & antecellorū effigiebus, exquisitissimo colore, ornari curavit. Vixit circa annum 1427. Et post hunc series Episcoporum Scarensum, ex annis supputatione, non nihil interrupta videtur,
40. *Iohannes*, Episcopus Scar: claruit 1470.
41. *Vincentius*, Holmiae jussu Christierni sangvinarij, An. 1520. capite plexus est.
42. *M. Theodoricus Slaghööf* Danus, de collato *Vincentio*, à Tyranno Episcopus Scarensis declaratur. Sed crescente potentia Regis Gustavi I, profugit in Diam, ubi Hafniis tandem crematus est.

43. *M. Magnus Haraldi*, Episcopus insignitus est An. 1528. Sed cum R. Gustavo ex voto oblistere nequiret, profugit in Daniam, indeq; in Germaniam.. Et tandem in Norvegia mortuus fertur.
44. *M. Sueno Scheningensis*, ex Lectore Scarense Episcopus factus est A. 1529. Religionis Evangelicæ studiosissimus propagator, ejusdēq; primus Episcopus Scaris. Mortuus 1556.
45. *M. Ericus Cervinus*, Scaris mortuus & tumulatus.
46. *M. Ericus Hwæß* paucis annis præfuit, Scaris occumbens.
47. *M. Ericus Swart* qui primum Stresgnensis; Dein Scarensis Prætule extitit; Postremò Ubsaliam revocatus, ubi mortuus & sepultus anno 1572.
48. *M. Ericus Falk*, brevi spatio Scarense Episcopum egit, antequam Lincensis Præsul est constitutus, ubi fatis concessus.
49. *Iacobus Iohannus*, Westrogoth: 37. ann: Episcopatum tenuit; Excessit demum ann: Chr: 1592. ætatis suæ 90.
50. *M. Petrus Kenicius*, Bothn: ad Episcopale munus pervenit Scaris A. 1595. quod felicitè

citèr, piè & prudentèr gessit 14. an. Donec
Archiprætūrū ubi declarat⁹ A. 1609. ut sup. d.
1. Paulus Pauli olim Ludosensium Pastor
egregius & benè meritos vir illi successit.
2. Sueno Suenonis, diu etiam & quietē idem
nunus administravit; utq; ad annū 16,8.
3. Doct: Iona M. Wexiōnenſis, vir gravis
& eruditissimus, diu antea Ubitalia Philoſo-
hiæ & Theologiæ magnā cum laude Pro-
fessor, C.S.E. A. 1640 Episcopus declaratus;
unc optimè præest: Utq; diu & feliciter præie-
minutus exopto!

CAP. VIII. De Episcopis Stregnensibus.
PRIMUS hic Episcopus, potius funda-
tor, erat S. Æſchillus, sub Rege Ingone 4.
Martyr factus, Anno 1129.

2. Gerderus, S. Æſchillo successit, A. 1131.
3. Wilhelmus, Episcopus pronunciatus est
An. 1176. Præfuitq; laudabilit rannis 48.
4. Amundus, in locum ejus venit An. 1291.
Templum magnificè exædificavit: Quod
eodem die quo consecratum, flammis consumptum est.
5. Isarus, eodem anno quo antecessor ob-
it, successit anno 1308.
6. Storbernus, qui fatis absumpt⁹, ap: 1342.

7. *Frederus*, illi surrogatus, Anno 1344.
8. *Sigismundus*, qui Episcopatum rexit circa annum Chr: 1352.
9. *Turgillus*, debitum naturæ persolvit 1370.
10. *Thordo*, Episcopum Stregnen: egit A: 1380. Obiit vero 1401.
11. *Petrus*, Episc: claruit Stregn: an: 1408.
12. *Giorderus*, praefuit Anno 1411.
13. *Andreas*, Episc: confirmatus est an: 1417.
14. *Arnoldus*, prælul constitutus anno 1423.
15. *Thomas*, qui Episcopatum tenuisse traditur anno 1441.
16. *Ericus*, Episcopus declaratus ann: 1448.
17. *Sigismundus*, Episcopatū obtinuit 1463.
18. *Johannes Magni*, Festo ascensionis Mariæ vitam finivit.
19. *Conradus Rogge/ I. U. Doctor*, Archidianus Ubsal: Stregensis Episcopus creatus est, A. 1480. optimus Prælul. Chorum primarium templo cathedr. adiecit: & domum Episcopalem lapideam suo sumptu excitavit. Obiit A. 1501.
20. *Matthias Gregorij*, nobilitate generis & singulari rerum prudentia eximius, successi An. 1501. Qui Christiernum sanz vin: etiam a sceptra Suecie promovit, ut esset à quo Holmiae nefariè truncaretur 8. Nov. Ann. 1520.

21. *Iohannes Andrea Danus*, cog: *Beldenac* Pet
antea Episc: Othon: à Christ: post fædam E.
piscorum Holmiae cædem, Præsul Stre-
gnensis est pronunciatus: Quo instigante in
viros innoxios adeò sævijt, Sed, accrescente
R. Gustavi I. potentia, Sueciis ob nefariū cons-
silio exosus, in Daniam profugit An. 1521.
Ubi ex merito multa adversa habuit.

22. *M. Magnus Sommar*, A. 1528. Episcop⁹
proclamatus est. Sed Pontificie religioni addic̄tor,
à R. Gustavo I. nunc officio motus, nunc admatus, donec in
nuptiis Regiis Ann. 1536, eandem ob causam Episcopatu p̄fors
sus excederit.

23. *Bothvidus*, primus Stregnensis Evange-
licus Episcopus. Qui tertio R. Gustavi con-
jugio, ob prepinquam affinitatem, obſistens,
Episcopatu exuitur. Quem, deceidente Re-
ge, recipit, & per annum tenet; donec moritur.

24. *M. Ericus Swart*, An. 1533. Bothvido
cathedrā moto, succedit. Quo iterum per
Regem Ericum restituto; Scarensis Episco-
pus constituitur, ut suprà dictum.

25. *M. Nicolaus Helsingus*, Pastor Gevalien-
sium, ad Episcopatum electus A. 1562. quem
felici successu tenuit ad annum 1585.

26. *M. Petrus Iona*, Professor Acad. Ubsal.
confirmatus est Episc: Streg: 1586. Præfuitq;
magno

magnō cum aplausu ad Ann. 1608. quo fatis
concessit. Fuit Vir eloquentissimus gravis
& constans, exiliū passus cum uxore liberis-
quē, quōd Lithurgiæ sese opponeret.

27. Doct: Laurentius Paulinus, itidem Prof:
Ufsal: consecratus est Episcopus Stregnensis
A. 1609. Vir excellenter doctus, gravitate &
serum experientiā clarus, Anno 1637. Ar-
chiepis: declaratus est. C. S. E.

28. Doctor Laurentius Wallius, primarius
Theologiæ Profess: Ufsal: ei successit; sed
mox morbo consumptus obiit.

29. M. Jacobus Zebrosynthius, olim Profess:
Ufsalensis: dein Holmensis Pastor, nec diu
in hac statione fuit.

30. Doctor Iohannes Matthia, antea Profess:
Illust: Colleg: Holmens: deinde Praeceptor &
Ecclesiastes Regius 20: 1643. Episcop: creatus
adhuc optime isto fungitur officio; Utq[ue] diu
in Ecclesia Christi incrementum fungatur voveo!

CAP. IX. De Episcopis Arosiensibus.
Inter Episcopos Arosienses qui ad po-
steritatem pervenere, primus est Israël, D.
Iohannis Angeli filius, in primis monachus
Sigtunensis apud Dominican: qui Ann. 1268.
Episcop

Episcopus pronunciatus; Obiit anno 1291.
Sigtuniæ humiliatus.

2. *Petrus*, Episcopus declaratus est A. 1292. Tavvastos jussu Torchilli Canuti Regni Mar-
schil ad Christianā religionem traduxit. Ve-
rum indignè à Torchillo in exilium pulsus,
perrexit Nidrosiam, ubi mœrore contabuit.
3. *Nicolaus Catilli*, postea Archiepisc: Ubi:
constitutus, qui Torchillo Can: honestam se-
pulturam negavit, quoad decollati hæredes
CL. libras argenti puri pro injuriâ Ecclesiæ
inlatâ, numerarent. Obiit A. 1314.
4. *Odgislus*, Episcopus floruit anno 1343.
5. *Matthias*, Episcopum egit A. 1378.
6. *Hartlevus*, Episcopus talutatus A. 1380.
7. *Nicolaus*, Præsul Aros: claruit, A. 1395.
8. *Petrus*, Insignia Episc: tenuit an: 1412.
9. *Olaus*, præfuit anno 1441.
10. *Achatius Iohannis*, ex cœnobio Vadste-
nensi ad Episcopatum Aros: vocatus A. 1442.
11. *Olaus Gunnari*, dicti cœnobij Vadsten,
alumnus, inaugurator Episc: Aros: an: 1456.
12. *Benedictus Canuti*, Archidiaconus Stre-
gnensis, Episcopus Aros: consecratus 1461.
13. *D. Birgerus Magni*, genere & eruditio-

ne clarus, Subdiaconus fuit Rom: Pontif: Praepositi Ubsalensis, Canonicus Merspurgensis, Lube-
censis, Stregnensis & Albiensis; Episcopus Aros-
iensis proclamatus Ann. 1462.

14. Lydechinus Abelis, ex Canonicō ecclesiæ
Arosiensis, ejusdem Episcopus factus 1466.

15. Olas Andreæ, qui cum aliquot annos
Episcopale munus gessisset, eodem gravibus
de causis privatus est, Anno 1487.

16. Otto, diu Episcopus Arosiensis; jussu
M. Theodorici Elagheök Christierni 2. præ-
fecti vicarij captus, Holmiæ in squalido car-
cere mortuus est.

17. Petrus Iacobi cogn: Gunnarwåder/ An.
1522. Episcopus Arosi. electus: Sed ob literas ad
profugos in alienas regiones proditorie scriptas, Episcopatum
& regiam gratiam excidit. Ubaliæ deinceps capite plexus.

18. D. Petrus Magni, Præfes hospitalis. S. Bri-
gittæ Romæ, inauguratus est Episcop: Arosi:
an: 1524. Et deniq; Arosiæ mortuus 1524.

19. Henricus Norvegus, Prior Dominicanorum
Arosiensium, Episcopus designatus 1535.
Primus reformatæ religionis Präfus. Vir prudens & peritus;
Inde q; à R. Gustavo I. rebus gravissimis sapè adhibitus.

20. Petrus And. Swart/ concionator R. Gus-
tavi I. Vir eruditus & industrius an: 1556. Es-
piscopus pronunciatus: Chronicon Rythmicum Gustaviss
quum composuit,

21. Jes

21. *Iohannes Edgn: Ofeg*, In sacra cœna li-
cere quovis liquore uti docuit; Sed à M. Lau-
rentio Nerikio Archiep. Ubsl. refutatus est.
22. *M. Erasmus*, titu ferme Pontificio Es-
picopus Arot: est inaugaratus Ubsaliæ ann: 1575. e vivis excellit anno 1580.
23. *M. Petrus Bened: Celinaus*, non minus
eruditione quam humanitate commendabilis:
Qui cum Arosia abquandiu Praesulem egisset, ad Lincopen-
sem Diœcelin commigravit, Anno 1589. de quo sup.
24. *M. Olaus Stephani Bellinus*, declaratus
est Episcop: Arosiensis anno 1589. Qui pie
& prudenter munus obivit.
25. *Doctor Iohannes Rudbeckius*, antea Re-
gius Ecclesiastes & Prof: Ubsal: publicorum
comm odorum studiosissimus: anno 1646.
vitam & ecclesia curam finivit.
26. *Olaus Laurelius*, S.S. Theol: Doctor &
diu Profess: Ubsal: posteaq; Metropolis Hol-
mentis ecclesiastes laudatissimus: vir eruditissi-
mus atq; gravissimus, & pio Zelo ardens An: 1647 inaugura-
tus, nunc praest; quod felix ac diuturnum voti voveoq;.

C A P. X. De Episcopis VVexionensisibus.
Episcopatus VVexionensis fundator
& Primus Episcopus numeratus *S. Sigfri-
dus*, de quo supra.

2. Wexionensis Episcopus post S. Sigfridum fuit Nicolaus.
 3. Asmundus.
 4. Sigvardus.
 5. Iohannes.
 6. Richardus.
 7. Gislo.
 8. Colo.
 14. Afferus, præfuit tempore Magni Eas-
 dulðas anno 1285.
 15. Boetius, A.C 1343. ad Episcopatū pervenit.
 16. Thomas, quem R. Magnus meeſcum
 Birgero Ulphonis, & S. Catharina D. Brigittæ liberis, fabricæ
 Västeneris cœnobii continuandæ præposuit.
 17. Henricus.
 18. Petrus.
 19. Hemingus, vixit ann: Chr: 1393.
 20. Aſchillus, an: 1412. Episcopus claruit.
 21. Nicolaus Raqualdi, Vir clarissimus,
 præfuit Diœcesi Wexionensi 1433. Unde
 Ubiſiam translatus, ut suprà notatum.
 22. Laurentius, ann. 1440. Wexioniæ Epi-
 scopum egit; Cuius vigilanti operâ & liberalissimo sumptu
 pleræq. præbendæ & Canonizæ illic fundatæ.
 23. Gudmundus.
 24. Nicolaus 3.
 25. Ingemarus, nobili stemmate natus; fa-
 tis succubuit festo D. Francisci ano: 1530.
 26. Jonas Boetij, proclamatus est Episcops

- Wexionensis A. 1529. Hic primus Antisti-
tum VVexionentium reformatam religionem acceperat.
27. *Nicolaus Canuti Smalandus.*
28. *M. Andreas Laurentij Gubbii postea*
Archiepiscopus Ubsalenlis.
29. *Nicolaus Stephani, in primis Pastor &*
Præpositus Oerebrogiae: Dein Superinten-
dens Jemtiae: Hinc Wexionensis Præpositor;
& deniq; ibidem Episcopus.
30. *M. Petrus Ione Angermannus, Arbogense*
sium antea pastor vigilantissimus, inaugura-
tus est Episcopus Wexion: A. 1595. Vir pru-
dentiâ, eruditione & gravitate conspicuus;
Qui magno religionis orthodoxæ incremento diu præfuit:
Donec A. 1631. VVexioniae vitam finivit: ubi conditus est.
31. *M. Nicolaus Krokius, antea Sch: Rector,*
hinc pastor Wexion: & tandem an: 1632. Epi-
*scopus. Vir doctus, liberalis & humanus; Cunctis benefi-
cere studuit, Obitus eius incidit in ann: 1646.*
32. *M. Iohannes Bazius, olim Sch: Wexion:*
Rector, post S. Theologiae Lector; deinde
Junecopensium pastor; Tandem Episcopus
VVex: ann. 1647. Biennium laudatissime præfuit: Et A.
1649. VVexioniae obiit.
33. *D. Iohannes Laur: Stalenus, S. Teolog:*
Doct: diu magna cum laude Professor Ubial:
Dehinc Superintendens Dorpatensis; nunc totius Cleri omni-
umq; bonorum ingenti cum applausu, administrationi admis-
etur.

CAP. XI. De Episcopis Aboënsibus.

ABoënsium Primus Episc. numeratur
S. Henricus, ex Angliâ in Sueciam veniens,
indè S. Ericum in Fenniam plantandæ reli-
gionis causâ comitatus: Ibiq; crudeliter à
nebulone quodam trucidatus.

2. Rodolphus Westgothus, in excursione Cu-
retum captus, & in Curlandiam abductus enecatur.

3. Folquinus nat: Suecus, ex Canonico Ub-
Salensi Episcopus Aboensis factus.

4. Thomas Anglus, ordinis S. i Dominici,
barbarorum se subducens excursionibus, in
Gothlandiam abiit; ubi apud VV:sbyenses A. 1243. decessit.

5. Bero Westgothus, R. Erici II. Secretarius
& Consanguineus; in æde Rendemecheni
sepultus scribitur.

6. Ragvaldus, itidem Westgothus, & D. Bir-
geri Järl Cancellarius. In Kendamechi mor-
tuus & tumulatus est.

7. Catillus pariter Westgothi, primum Valde-
mari Cancellarius: Dehinc Episc: Aboënsis.
Collegium Canonieorum consensu R. Magni Ladulääs &
mandato Urbani 4. Aboë fundavit Anno 1266.

8. Iohannes Prior Sigtunensis: Primum Epis:
Aboënsis; Dehinc Archipræstus Ubs: factus.

9. Magnus Fennus, ex Canonico Episcopus
creas.

creatus: Qui permissu Bonifacij 2. Cathedralem Ecclesiam de Rendamerbi ad Aboënsis transluit, anno 1300. In quâ ille primus tumulatur.

10. *Ragvaldus Alandus*, similiter ex Canonicatu ad Episcopatum electus; Arcem Custosensem fundavit & ad fastigium erexit. Fatis concessit 1321.

11. *Benedictus*, Ubsal: antea Canonicus, qui supremum vitæ terminum clausit An: 1340.

12. *D. Hemingus*, in parochia Båling natus, post Canonicatum Ubsal: & Aboensem Episcopus declaratus. Ecclesiam Aboensem liberaliter dotavit. Ex munere laudatissime defunctus, Obiit An. Pontificatus suî 20. Christi autem 1367. etat, sue 77. Aboæ sepultus. Qui postea in Divorum numerum relatus, ossibus eius exhumatis & argento Scrinio immisus.

13. *Henricus Hermanni*, ex Præposito Episcopus consecratus; Sueciam petens morbo corripitur deceditq; An. 1368.

14. *Iohannes Tetri*, Vir summae eruditio-
nis; adeò ut in Academiâ Parisiensi munus
Magnifici Rectoris obierit. An. 1370. fatis
concessit, Aboæ humatus.

15. *Iohannes Aboensis*, Westphalus cog: præbendam & Chorum D. Catharinæ fundavit & locupletavit. Tandem Novogrodiæ A. 1374. mortuus, in dicto Choro sepultus.

16. *Bero Gregorij* Bals/ à quo archidiaco-
natus in Ecclesia Aboensi, item monasterium Corosense & sae-
cum aurora primaria exitate. Obiit an. 1412.

17. *Magnus*, nobilis & famosus Olai Tavasti filius, Cujus tanta in Ecclesiam Aboensem merita, ut paucissimis secundus censendus. Qui Templa, arces, cœnobia, fundando, dotando, ornando, immortale nomen consecutus. Cumq; A.
18. Episcopat, præfuisse decessit, an: Ch: 1452. ætatis suæ 95.
18. *Olaus*, Præpositus Aboensis, & Christopheri ac Caroli Can: R. R. Consiliarius; prædecessoris nepos, Episcopus Aboensis insignitus est an: 1450. Qui post annos 10. naturæ debitis cum solvit anno 1460.
19. *M. Conradus*, nobilis viri Henrici Bitz Castellani Aboensis filius; In Italiâ apud Bernardinos jam senex, cum à Pio 2. Episcop⁹ est consecratus. Sed in patriam reversus, multa præclara in Ecclesiâ gessit. In aice Custöense, quæ eius tempore conflagras verat, decessit anno 1439.
20. *M. Magnus Nicolai*, Præpos: Aboensi: vir nobilitate generis, ut & eruditione ac constantiâ summa insignis; an: 1489. Aboensis Episcop⁹ designatus: anno vero sequenti inauguratus. Præful pietate & munificentia clarissim⁹. Aboæ obiit 1500. ibid; tumulatus.
21. *M. Laurentius Aboensis*, vir mitis & mansuetus, ex Præposito Episcopus proclamatus an: 1500. seq: v. inauguratus. Cum septen-
nium Ecclesiæ gubernacula magna cum lau-
deres

de rexisset, profectus est in Oelandiam, ubi apoplexia correptus post dies 40. obiit anno 1507. Aboam reportatus, apud prædecessorem sepultus.

22. *M. Iohannes Olai*, Archipresbyter Aboensis, Episcopus consecratus est A. 1507. Qui cum triennium Episcopatum tenuisset, in arce Custöensi proprio suffocatus bolo. 1510.

23. *Arvidus Koref* nobili stemmate nat., & Ecclesiæ Aboënsis Decanus, Episcop⁹ pronunciatus est an: 1510. Qui tyrannidem Severini Norby fugiens, navim descendens usq; nā cum M. Cunrado Ecclesiæ Ab. Decano, alijsq; consanguineis & amicis, Bothniam petens, naufragio periit.

24. *Martinus Skyttes Legiferi Tavastensis* filius, eruditione eximius, Prior cœnobij Sigutensis, favore Gustavi I. primus Evangelicus Episcopus anno 1528. Hic g. Stipendiarios in exortis Academiis aluit, qui reversi multum in reformatione religionis præstiterunt. anno 1555. Aboæ requiem naetus.

25. *M. Michael Agricola Nylandus*, ex Germaniâ redux, primum Rector Sch: Ab: egit: In quo munere Nov. Testamentum in Lingvam Fennicam transtulit. Dein seni Episcopo Martino Skytte Vicarius datus; ann: 1554. Diœcesi Aboensi plenè præfetus. Ex Legatione Moscoviticâ reversus præmaturâ morte obiit.

26. *M. Petrus Fullingus*, antea *R. Sch: & Canonicus Lincop: pto junctatus Episc. 1558.*
Anno vero 1563. querelis cleri ob nimiam avaritiam apud R. Ericum oneratus, officio movetur.

27. *M. Paulus Justen*, postquam Lutheri discipulus aliquandiu fuisse, reversus in patriam, primū Rect: Sch: Ab, hinc Episc: Viburgensis, & Fullinge adjecto, Aboënsis constituitur. Sed in Moscoviam Legatus missus, triennali eatecere ibi excruciatur; Ex quo liberatus mox decepit anno 1576. *Aboe tumulatus.*

28. *M. Ericus Cr. Fennus*, Rect: Sch: Gevaliæ enlis, Episc: Aboënsis consecratus an: 1583. Vir eruditissimus & gravissimus, favore etiam R. Johan: nobilitatus, anno 1625. obiit.

29. *M. Isaacus Birgeri Rothovius Smolandus*, *Caroli olim Episc: postea Regis, Concionator aulicus, indeq; Pastor Nycop: anno 1627. à Gust: M. Episcopus constitutus, vigesimum jam 4tum annum sumâ cum laude, multisq; meritis clarus, adhuc Episcopum & Academiæ Pro-cancell: agit. Cujus senectutem lenem faciat omnipotens.*

CAP. XII. De Episc. Viburgensis.
Primus Viburg: Episc: fuit *M. Paulus Justen* unus ex g. Martini Glyste Episc:
Aboe

Aboensis Stipendiarijs (cateri fuere Canutus
Ioh: Thomas Francisci, Simon Henri: i, Michaël
Agricola, Martinus Zheit, Ericus Hercapaeus &
Jacobus Zheit.) Is cum locio M. Mich: Agric.
à Botvido Stregn: Episc: sacris initiatus ann:
1555. Fullinga autem dejecto, etiam Aboenii
Cathedralē admotus, ut sup. dictum; Atq; ita
haec Dioceses, vicissim aliquamdiu unitæ manserunt.

2. Vivente & ad Senium vergente M. Eri-
co E Ep. Ab. M. Olaus Elimaeus Fennus, Holm:
Pastor, antea ibidem Sch: Rect: constitutus,
Vir pius & cordatus, ad ann: 1628. præfuit.

3. M. Nicolaus Magni, Ublaliæ an: 1628. E-
pisc: creatus, Vir manvetus & humanus.

4. M. Gabriel Melartopaeus, Vir doctus &
graviss, ab Episcopo Aboensi, M. Iacoco Rotho-
vio consecratus, morbo viuis succubuit 1641.

5. M. Petrus Biugge O-Gothus, antea Lect:
Theolog: Lincol: nunc eximiè huic muneri
præst. Quod etiam diuturnum compreco!

CAP. XIII. De Revaliensibus Episcopis.

REvaliae, ut & Rigæ ac Dorpati, quon-
dam sub papatu, potentes item fuere Epi-
scopi non pauci; de quibus consule Delcrio:
Liv. Ante annos 60. floruit Episc: Revaliensis.
M. Cbris.

M. Christianus Agricola, fil: Mich: Agricolæ E.
piscopi Aboentis. Postea Superintendentes
atq; Præpositi salutati sunt: qualis nostro ævo
fuit, **Nicolaus Gasa**, doctus Theol.; diu cæcus.

Episcopus Reval: ante 12. annos sc; an: 1638.
constitutus est M. **Ioachimus Iheringius**, an: ea
Pastor Nycensis; Vir doctus, eloquens &
cordatus; qui adhuc magno Ecclesiæ bono
hoc officio fungitur. *O utinam diu & feliciter!*
Ei quoq; Oeselensis Episcopatus, qui olim peculiarem habuit
Episcopum, subiaceat.

CAP. XIV. De Superintendentibus.

Superintendentes, qui re ipsâ ab Epi-
scopis (uti nec voce; quamvis hæc græca illa latina sit;
idem tamen significant.) nihil differunt; hi sunt:

I. **Calmarensis**; Quam primus obtinuit
M. Petrus Caroli, sub R Joh: 3. Et Lincopen-
sis Episcopus factus; eandem quoq; retinuit.
At sub Episcopatu successoris M. Petri Bene-
dicti Oelandi; constitutus est Superintend-
Calm: M. Laurentius Birgeri, ann: 1599. Vir
doctus & benè meritus; mortuus circa ann:
1603. Ei successit Nicolaus P. Stregnensis, Pa-
stor, vir simplex; Qui M. Olao Aros: Episcopo
excludendo substituendus, repentinâ morte Arosia
obiit. Hujus successor erat M. Ioh. P. Ungius

Smolandus, antea Sch: Wexion: Rect: mortuus anno: 1617. Ejus verò successor *D. Jonas Birg: Rothovius*, antea Pastor in Angelstada & quondam illust: R. Cancell: Örenst: Praeceptor in lingua Syriacâ ea terisq; orientalib; appris me versatus; constitutus an: 1618. post multa præclare gestæ obiit an: 1625. Ei succedit *M. Nicolaus Aeschilli*, qui hoc año è vivis decessit.

2. *Mariestadensis*, ubi *M. Matthias* an: 1603. in eo officio mortuus. *M. Jonas Nic: Orlensulanus Smoland: anno 1611.* Nycopiæ constitutus, jam ante triennium obiit. Et Superintendentia *Carolstadium* translata, cui nunc præest, *M. Sveno* ibidem Pastor; cui itidem quævis felicia voveo!

3. *Gotheburgensis*, quæ primum *M. Sylvester Phrygio* demandata, eoq; mortuo *M. Andrea Prynæ* nunc *Lincop: Episcopo*. Et demum: *Doch: Erico Brunnio* Angermanno, antea *S. Theolog: Professori Ubsal:* cui felicitatem ac diuturnitatem omnipotens adat. *Ei nunc quoq; Hollandia in Ecclesiastice paret.* Ut administratio Episcopatu minor non sit.

4. *Ingricæ & Alentakiæ Superintendenciæ, M. Henric Stablius*, bene præest.
g. Dor-

5. Dorpatensis, quæ ante ad M. Samsonium Rigensem spectavit: ante aliquot annos Doct: Johanni Staleno demandata. Sed hic nunc inde VVe-
xioniam vocatus est.

6. Bothniæ occidentalis Superintend: M. Petro Eöök antea Concios-
natori Regio, Hernösandiæ residenti utilitèr concredita est. Atq; ita tot fer-
mè nunc adjectæ sunt Superintendentia
quot olim Episcopatus fuerunt. Unde cu-
ra Ecclesiæ patet.

CAP. XV. De Modernâ Ecclesiasticâ administratione.

Pastores, cum suis Commisstris &
Sacellani, ecclesiastica curant; verbum
docent, atq; Sacra menta administrant,
Sponsos copulant, mortuosq; sepelunt. I-
storum Inspectores sunt Præpositi, sin-
gulis Territorijs singuli. Generalem ve-
rò Diocesem inspectionem babent E P I-
SCOPI

SCOPI cum Consistorialibus; **Qui**
per visitationes ac anniversarias Synodos
munus obeunt. De quibus singulis, co-
rumq; officijs, fusijs in disput. pol: 5. a-
etum est. Nec non de Generali Con-
sistor: Ecclesiast: de quo & Baaz, ple-
nius Lib. 7. c. 2.

CAP. XVI. *De Scholis, Academijs
& Gymnasijs.*

SCholæ nunc quæ plurimæ sunt; Cœ-
nobij monasticis longè utiliores. 1. Aca-
demia Ubsalenlis, ubi à R. Erico Balbo col-
legium jam ante 400os annos institutum.;
universitas Academica auspicijs D. Stenonis
Store Sen: & Archiep. Jacobi Ulphonis ins-
taurata & diplomate Sixti 4. Pontif: confir-
mata, an: 1476. hoc verò seculo à R. Carolo
IX, potissimum Gustavo M. & modernâ S.R.
CHRISTINA, ultra communem Acade-
miarum sortem magnificentissimè aucta.
Acad: Aboensis ab eadem S.R. **CHRISTI-**
NA an: 1640. fundata; ut Dorpatensis anno:
1630. à parente R. **GUST:** Ad: M, Subjaceet
DURG

nunc quoq; Coronæ Suec: Academ: Gryphis-
wald: in Pomeraniâ, ann: 1457. introducta.
Gymnasiæ; sunt Stregnente, Arosiense,
Lincopense, Viburgense, Wexionense, &
Scarense &c. Revaliense & Rigense in Li-
von: & celebre Stetinense in pom: aliaq;. Parti-
culares Scholæ tot sunt, quot urbes: Nonnul-
læ etiam in pagis rusticis inveniuntur.. Va-
na igitur est Vastovij querimonia, de cœno-
bijs desolatis: Sanctius enim in his collegijs
vivitur, meliusq; Ecclesiaz & reip. per hæcce
prospicitur.. Munificentia autem S. R.
M. & procerum R. in literarum officinas
ac literatos, nunquam satis laudari potest.
Sed ista volumen exigunt. Hic igitur vela
contraho, & DEO omnipotenti, hanc
faventem auram referens acceptam,
anchoram figo.

Finis Religio noster primarius alma;
Terminus hinc operis hic quoq; finis erit.
Una precor vireat nobis ac vera per ævum
Ferveat hoc semper religionis opus!
Donec in æternis carpamus sedibus illum.,
Quem suavit fructum reddere salvifica!

F I N I S. **A N I M A D.**

Corollaria.

M^{1.} Ago Gethæ Chaldaeos imitati, qui U R instar Dei venerati sunt, primum Idolos Ubsal: Thor nominasse videntur, Cultum tamen Numinis cœlestis intenderunt.

2. A Thoro nominarunt Major: nos: suos liberos tam masculos quam fœnellas quæ nomina adhuc sine superstitione in usu sunt, Thore/ Eure/ Thorkil/ Torilla/ &c.

3. Sveo-Gothi malitia Satanae gravius occæcati Heröas à Dijs ipsis natos somniarūt, quib^o mortuis inter Deos relatis sacrificandū esse judicarūt, unde fermè tot Dij, quæ Viri Excellentes; Sed præcipue cum Thoro bos duos habuerunt Oden & Frigga.

4. Antiqui Gothis à Zentâ Phil: Duellis: circa bellum Trojanum vivente, itemq; à Dicæo postea existente R. informati hu-

manis

manitate, sapientia & studijs literarū, Græcis penè aequales fuere Dione Græc: Aff.
5. Prædicationem Evangelij non minus ac aliae Gentes Sveo-Gothi tempore Apostolorum audiverūt, licet credere noluerint, quod Abias Babilonius primus scriptor vite Apostol: confirmat L. 3.

6. Verus cultus Divinus antiquior est Idololatria.

7. Scriptura Runica, et si nuper Danorum vocata, ut & gens Danica, tempore Saug proadi Abraham, Regnum quod nunc dicitur Dania intrans, a Gothis existunt.

Præstantissimo & Politissimo,

DN. LAURENTIO FORLUNDIO,
Amico meo singulari De Religione docte

& religiose Disputanti,

Historium studium incundum est utile cunctis,

Nam cupidas mentes ad meliora trahit.

Ergo Tuis merito applando conatibus omni

Quò virtus maneat sic numero aucta Tua,

T bene cuncta cadant, quoniam sacrif sophiq;

In vigila gnavus concelebrandus eris.

Sympatriotæ addidit hæcce | Sympatriota

GEORGII ERICI Copia VVestm,